

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100
T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

717314
G.Ş. 67

Sayı : Z-81625851-610-244
Konu : Soru Önergesi (7/7314)

19.09.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.12.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1344244 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın İskender BAYHAN tarafından yöneltilen 7/7314 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Sendikal örgütlenme hakkı, işçilere, işverenlere ve kamu görevlilerine tanınan Anayasal bir haktır. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda sendikaya üye olmanın serbest olduğu ve hiç kimsenin sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamayacağı, işçi veya işverenin sendikalaşma hakkı ve sendika özgürlüğü ile ilgili hükümleri belirtilmiştir. Anılan hükümlere uyulmaması durumunda, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda, 4857 sayılı İş Kanununda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda çeşitli yaptırımlar öngörülmüştür.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) görev tanımında; kayıt dışı istihdamın önlenmesi amacıyla sigortalılık ve işyeri denetimi yapmak, sosyal güvenlik suistimalleri ile kayıt dışı istihdamla mücadele kapsamında sektörel analizler yaparak denetim programları gerçekleştirmek, görev alanına giren hususlarda talep ve şikâyetlerin koordinasyonunu sağlamak hususları yer almaktadır. Bununla birlikte bir işverene bağımlı olarak ücret mukabilinde çalışması bulunan işçiler açısından kayıt dışılık mevcut ise gerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ALO 170 İhbar Hattına yapılan başvurular gerekse İl Müdürlüklerine/Merkez Müdürlüklerine dilekçe ile yapılan başvuruların akabinde Kurum denetim elemanları tarafından gerekli işlemler yapılmaktadır. Yapılan denetimler sonucunda 5510 sayılı Sosyal Kanunun 8. ve 11. maddeleri uyarınca yerine getirilmesi gereken hükümlere aykırılık tespit edildiği takdirde yine bu Kanunun 102. maddesi gereği idari para cezaları uygulanmaktadır.

Bu kapsamda, bahse konu soru önergesinde yer alan iddialar yönünden gerekli denetim faaliyetleri gerçekleştirilmek üzere adı geçen işverenlikler teftiş programına alınmıştır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan